

Znanih pet zbirk za pesniški Parnas

Strokovna žirija za Veronikino nagrado 2014, za najboljšo pesniško zbirko leta v Sloveniji, je za najzlahotnejše pesniško priznanje nominirala pet zbirk:

- Vesa v zgibi, Anja Golob, Mladinska knjiga
- P(l)ast za p(l)astjo, Petra Kolmančič, Založba Pivec
- Pričakujem pozornost, Blaž Lukan, LUD Literatura
- Davek na dodano vrednost, Katja Perat, LUD Literatura
- Ona je mesto, Andraž Polič, Franc-Franc

Avtorica zbirke **Vesa v zgibi** je Anja Golob. To je njena druga pesniška zbirka, prva je bila v Roki. V enem izmed pogovorov, povzeto po STA, je avtorica dejala: »Menim, da mora biti poezija v stiku s svetom, v katerem nastaja. Ko sem se vprašala, kakšno poezijo pišem, in našla stičnosti med posameznimi pesmimi, sem ugotovila, da je najbolj primerna krovna metafora, 'vesa v zgibi'. To je gimnastični element, ki ga nisem bila nikoli v življenju zmožna izvesti, kar me je v osnovnošolski dobi precej frustriralo. Predstavljam pa si, ker sem bila v izvedbo prisiljena, kako grozljiv občutek je to; brezmiselno visenje, vztrajanje v neki neprijetni, vsiljeni negibni legi, dokler ti ne poidejo moči. Tako vidim življenje tukaj in zdaj.«

Pesnica je pisala knjigo dve leti in pol. Pravi, da se v njej pojavljajo nekatere teme, ki jo zelo zanimajo, na primer temi telesa in spola, ki sta tako ali tako ontološki in pogosto zadevajo dvojino.

P(l)ast za p(l)astjo je peta pesniška zbirka Petre Kolmančič. Večpomenski naslov zbirke vabi k odkrivanju, saj pesnica »lušči plast za plastjo bivanjskih izkušenj in vzporednih (ne)svetov ...«. Iztok Osojnik, sicer prvi Veronikin nagradjenec, je v spremni besedi zapisal: »Tako pretresljive pesniške zbirke izpod peresa slovenske pesnice/pesnika že nekaj časa nisem bral. Pri tem poudarjam predvsem pretresljivost, ne toliko položaj zbirke na sodobni slovenski literarni sceni. O njeni primerjalni vrednosti bodo pisali kritiki in slovenisti. Vsekakor gre za enega najmočnejših, najbolj presenetljivih pesniških glasov v zadnjem času.« Po njegovem v poeziji Petre Kolmančič »ne gre za nič stereotipnega, za nobene klišeje in nič takega, kar bi kazalo na željo po pisanju poezije v kontekstu literarno-družbenega uveljavljanja, ali, kakor mi je bilo pred kratkim rečeno, pisanja poezije zaradi nujnosti objave vsaj ene knjige na dve leti, ker to omogoča podaljševanje statusa in kandidiranje za štipendije ...«

Kakor je izjavila avtorica sama, so v zbirki objavljene pesmi, ki jih je napisala v zadnjih deset letih.

V svoji deveti pesniški zbirki **Pričakujem pozornost** Blaž Lukan bralca vabi k družbeno-kritičnemu premisleku. Na zavihku zbirke Petra Koršič zapiše: »Res je, v širokih ustih se le redkokdaj rodi beseda. Ta naj bo slišana. In veliko vsega še čaka na Lukanov prečiščeni, a ne asketski, oster« in hkrati mehek, pronicljiv in prodoren glas, ki upesni dejanski svet, ki bi se drugače razlil in razblinil. Aljaž Koprivnikar pa je v oddaji S knjižnega trga na 3. programu Radia Slovenija zapisal, da se pesnik »posveča predvsem vprašanju zasebnega in javnega ob jeziku kritike in satire«. Hkrati dodaja: »A ne glede na družbeno angažiranost pesmim ne manjkata estetskega trenutka, ne izgubljajo se pod moralnimi obsodbami družbe, ampak velikokrat prav nasprotno – subjektov glas prek estetskih trenutkov izraža svojo kritičnost ...« Avtorjev verz: Težava ni v izrekanju, ampak v molčanju. Kadar pesem govori o sebi, ne govori o ničemer.

Katja Perat je bila prvič nominirana za Veronikino nagrado leta 2011 za zbirko Najboljši so padli in že takrat je vzbudila pri kritikih in bralcih veliko pozornost. Nekateri o njej menijo, da je najbolj zveneče ime mlade sodobne poezije. Zbirka z nadvse aktualnim naslovom **Davek na dodano vrednost**, tako najbrž o tem razmišljajo vsi tisti, ki vedo, kako Slovenija in državni proračun potrebujeta višjo dodano vrednost, kot jo zdaj premoremo v državi, drugače pa seveda presojevalci poezije. Kritik Urban Vovk piše: «Njen pesniški postopek, ki je pri svojem bratenju lirskega subjekta z empiričnim avtorjem včasih že kar spogledljivo neposreden, doživljam kot pisanje opomb, pripomb in pojasnil k udarnemu verzu, ki nastopi v večini njenih pesmi... Poezija Katje Perat je poezija, ki raste iz zavedanja, da je samo življenje trdovratnejša navada od mišljenja. In ki ji tega ni nerodno priznati. Kajti vrednosti so relativne in stopnja davka so tiste, ki dajejo svetu neko značilno trdnost.»

Pesnik Andraž Polič je avtor številnih pesniških zbirk. Za zbirko **Ona je mesto** (Ljubljana, Praga, New York) je Milan Dekleva v uvodu v knjigo zapisal: »Andraž Polič je knjigo Ona je mesto napisal s takšnim zanosom, da bralec zgrabi ponujeno roko in se – kot prijatelj s sorodno dušo – poda na potovanje po simboličnih točkah Ljubljane, Prage in New Yorka. V prostorih, kjer se bralec znajde, je – čeprav jih prej ni poznal – nenadoma doma, saj ga nagovarjajo s podobami, ki so tako univerzalne, da tvorijo zemljevid sleherne eksistence. V tej zbirki kompozicija ustvarja vsebino, ritem pesmi oblikuje poetična vzdušja ...« Uvodno besedo k zbirki dvakratni Veronikin nagrajenec konča z navdušenjem: »Ona je mesto je zbirka, ki stoji na točki nič in se smeje lastni nostalgiji. Slastna poezija!«

Žirija je letos odločala med okrog 250 pesniškimi zbirkami že o osemnajsti Veronikini nagradi, ki jo podeljuje Mestna občina Celje. Predsednica žirije je bila Petra Vidali, odločala pa sta še dr. Darja Pavlič in Zoran Pevec. Veronikina nagrada je vredna 4.000 € bruto, poleg Mestne občine Celje pa jo sponzorsko podpirajo še: Pivovarna Laško, Riko in Zavarovalnica Triglav. Letošnja podelitev Veronikine nagrade bo 26. avgusta 2014 na Starem gradu v Celju. Poleg nominirancev bodo poezijo brali še Tone Kuntner, Feri Lainšček, Bina Štampe Žmavc in Glorjana Veber.

Več informacij: www.veronikini-veceri.si, Jože Volfand, 03/42 66 700.

Celje, 21. julij 2014